

I. DÜNYA SAVAŞININ SONUÇLARI VE WILSON İLKELERİ

- Tarafsız olan ABD'nin İtilaf Devletleri'ne silah ve cephane satması üzerine, **Almanya** ABD'yi uyarmış ancak silah satışları devam edince **ABD'nin ticaret gemilerine saldırmıştır. ABD de bunun üzerine Almanya'ya karşı I. Dünya Savaşı'na girmiştir.** ABD'nin savaşa girmesi durumu İttifakların aleyhine çevirmiştir.
- Amerikan kuvvetlerinin de katılmasıyla güçlenen İtilaf Devletleri, **Almanya'yı batı cephesinde yenilgiye uğratmışlardır.**
- ❖ **Almanya'nın İtilaf Devletleri'ne yenilmesinin temel nedeni; uzun süren savaşı Alman ekonomisinin kaldıramayışı ve çökmesidir.**

- İttifakların savaşı kaybedeceğini anlayan **Bulgaristan, I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir.**
- Bulgaristan'ın savaştan çekilmesiyle, **Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle olan kara bağlantısı da kesilmiş, Alman yardımlarını alamayan Osmanlı Devleti, Mondros Ateşkesini imzalayarak, savaştan çekilmiştir.**
- Sonrasında önce **Avusturya -Macaristan**, son olarak da **Almanya ateşkes imzalayarak savaştan çekilmiştir.**
- **Böylece I. Dünya Savaşı, İttifak Devletleri'nin yenilgisiyle sonuçlanmıştır.**

SAVAŞIN SONUÇLARI

- ✓ **Dünya Savaşı'ndan en karlı çıkan devlet İngiltere olmuştur.**
- ✓ **İmparatorluklar** (Osmanlı Devleti, Avusturya-Macaristan, Rus Çarlığı, Alman) **yıkılmıştır. Milli devletler ortaya çıkmıştır.**
- ✓ Çekoslovakya, Avusturya, Macaristan, Polonya, Litvanya, Letonya, Yugoslavya, SSCB ve Türkiye gibi yeni devletler kurulmuştur.
- ✓ **Orta Doğu ve Avrupa'nın siyasi haritası yeniden çizilmiştir.**
- ✓ Dünya barışını korumak amacıyla **Milletler Cemiyeti** (Cemiyet-i Akvam) kurulmuştur.
- ✓ Sömürgecilik **"manda ve himaye"** adı altında devam etmiştir
- ✓ **Yenilen devletlerde rejim değişiklikleri meydana gelmiştir.** Komünizm (Rusya), Nazizm (Almanya) ve Faşizm (İtalya) gibi totaliter (baskıcı) rejimler doğmuştur.
- ❖ **Özellikle Almanya ve İtalya'nın izlediği ırkçı ve yayılcı politikalar II. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur.**

YENİLEN DEVLETLERLE YAPILAN ANTLASMALAR

- **Almanya** ile Versailles (**Versay**)
- **Macaristan** ile Trianon (**Triyanon**)
- **Avusturya** ile Saint Germain (**Sen Jermen**)
- **Bulgaristan** ile Neuilly (**Nöyyi**)
- **Osmanlı Devleti** ile Sevres (**Sevr**)

WILSON İLKELERİ

- ABD Başkanı Wilson'un, I. Dünya Savaşı devam ederken **savaş sonunda kalıcı barışı sağlamak, sömürgeciliği sona erdirmek ve ABD'yi dünya siyasetinde ön plana çıkarmak** amacıyla yayımladığı ilkelerdir.
- ✓ **Her millet kendi geleceğini kendisi belirleyecektir.**
 - Bu madde özellikle **sömürgeciliğe** ve imparatorluklara karşıdır.
- ✓ **Savaş sonunda galip gelen devletler, yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı almayacaklardır.**
 - Bu madde sömürgeciliğin **"manda ve himaye"** şekline dönüşmesine neden olmuştur.
- ✓ **Devletlerarası gizli diplomasiye ve silahlanmaya son verilecektir.**
 - Kalıcı barış amaçlanmış ve gizli antlaşmalara tepki gösterilmiştir.
- ✓ **Devletlerarası anlaşmazlıklara çözüm bulmak için Cemiyet-i Akvam (Milletler Cemiyeti) adıyla bir örgüt kurulacaktır.**
- ✓ **Osmanlı Devleti'ne Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde egemenlik hakkı tanınacaktır.**
- ✓ **Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında yaşayan diğer uluslara da (azınlıklara) kendi geleceklerini belirleme hakkı verilecektir.**
 - Bu madde ile Osmanlı İmparatorluğu bağımsız devletlere bölünmek istenmiştir. Ermeniler, Rumlar ve Araplar devlet kurmak için hazırlıklara başlamışlardır.
- ✓ **Boğazlar, bütün dünya ticaret gemilerine açık olacak ve bu durum tüm devletlerin garantisi altında olacaktır.**